# Εξόρυξη Δεδομένων και Αλγόριθμοι Μάθησης

ΑΝΑΦΟΡΑ Εργαστηριακή Άσκηση Εαρινό Εξάμηνο 2020-21

### Ερώτημα 1

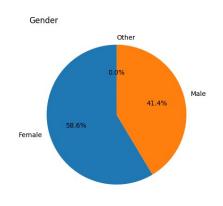
#### A. Να πραγματοποιηθεί ανάλυση του dataset και γραφική αναπαράσταση αυτής.

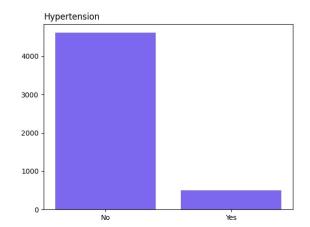
Μας έχει δοθεί το αρχείο healthcare-dataset-stroke-data.csv, το οποίο περιέχει ιατρικά δεδομένα 5110 ασθενών. Οι πληροφορίες αυτές συμπεριλαμβάνουν ένα id, το φύλο, την ηλικία, την αρτηριακή πίεση, εάν κάποιος έχει παντρευτεί, τον τύπο εργασίας, το περιβάλλον κατοικίας, τα επίπεδα γλυκόζης στο αίμα, το bmi, την σχέση του ασθενή με το κάπνισμα και εάν ο ασθενής έχει πάθει ποτέ εγκεφαλικό.

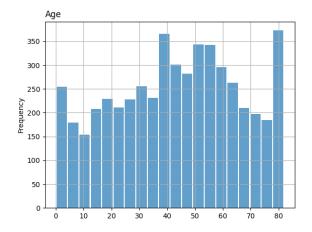
Για να δούμε τις παραπάνω πληροφορίες χρησιμοποιήσαμε την συνάρτηση info(), έχοντας περάσει το dataset σε ένα pandas dataframe.

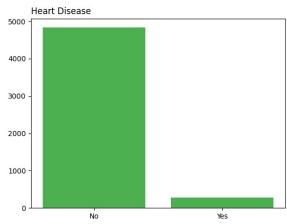
```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 5110 entries, 0 to 5109
Data columns (total 12 columns):
     Column
                         Non-Null Count
                                          Dtype
                                          int64
0
                         5110 non-null
     id
1
                         5110 non-null
                                          object
     gender
2
                         5110 non-null
                                          float64
     age
 3
     hypertension
                         5110 non-null
                                          int64
     heart disease
                         5110 non-null
                                          int64
 5
     ever married
                         5110 non-null
                                          object
     work type
 6
                         5110 non-null
                                          object
 7
     Residence type
                         5110 non-null
                                          object
8
     avg_glucose_level
                         5110 non-null
                                          float64
                                          float64
                         4909 non-null
10
     smoking status
                         5110 non-null
                                          object
                         5110 non-null
11
     stroke
                                          int64
dtypes: float64(3), int64(4), object(5)
memory usage: 479.2+ KB
None
```

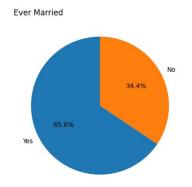
### Γραφήματα Στατιστικών του Dataset

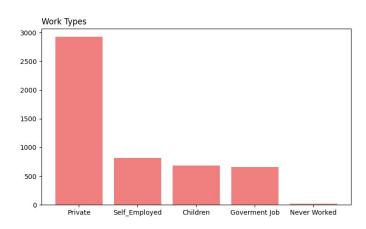


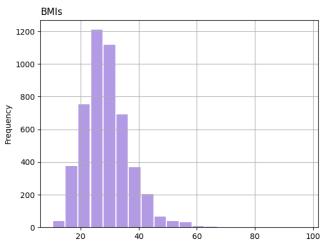


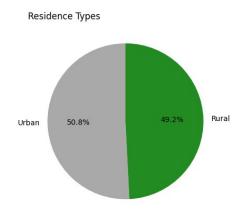


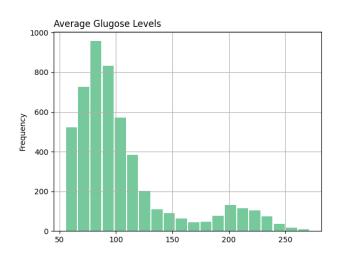


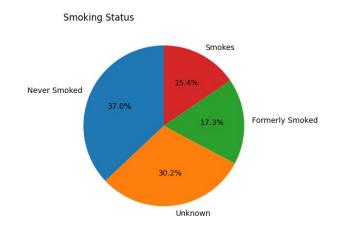




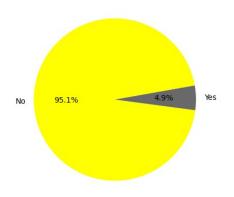




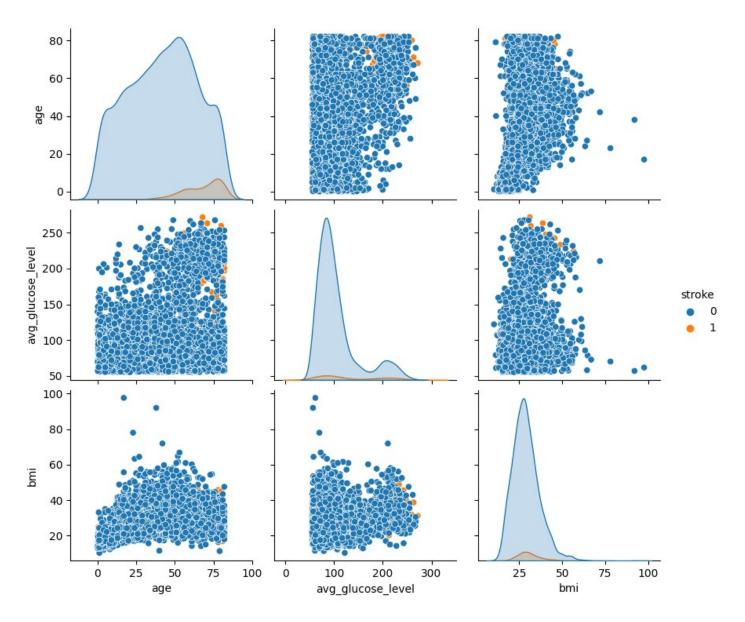


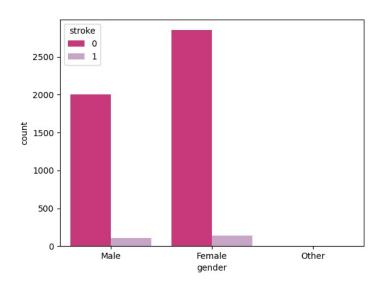




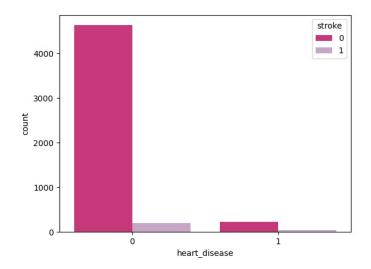


## Γραφήματα Στατιστικών σε σχέση με το γνώρισμα "stroke"



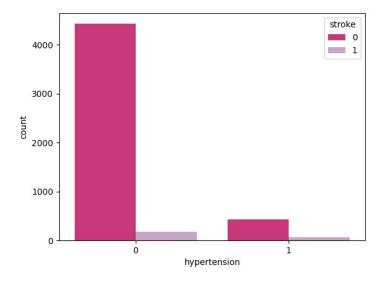


Παρατηρούμε ότι η αναλογία για την εμφάνιση εγκεφαλικού επεισοδίου ανάλογα με το φύλο δεν είναι ιδιαίτερα διαφορετική για άνδρες και γυναίκες.

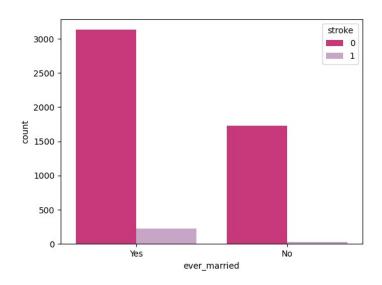


Παρατηρούμε ότι η πιθανότητα να έχει κάποιος εγκεφαλικό επεισόδιο εάν έχει κάποια καρδιοπάθεια, είναι μεγαλύτερη από το να είναι υγιής και να πάθει εγκεφαλικό.

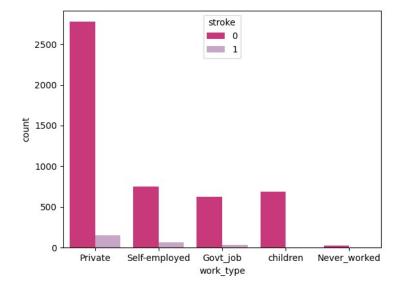
Από όσα άτομα δεν έχουν κάποια καρδιοπάθεια, τα 4630 (περίπου) δεν έχουν και εγκεφαλικό επεισόδιο και μόνο 200 έχουν. Από όσα άτομα έχουν κάποια καρδιοπάθεια, τα 230 δεν έχουν πάθει εγκεφαλικό, ενώ τα 50 έχουν.



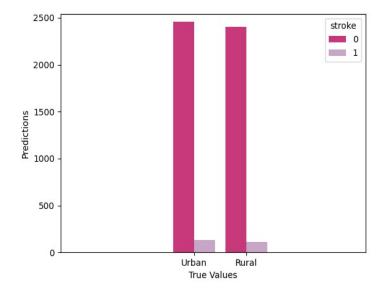
Και σε αυτό το γράφημα, παρατηρούμε ότι είναι πιο πιθανό να προκύψει εγκεφαλικό επεισόδιο σε ασθενή, εάν έχει υψηλή αρτηριακή πίεση.



Εδώ παρατηρούμε ότι η πιθανότητα για εμφάνιση εγκεφαλικού επεισοδίου σε ασθενή είναι περίπου 6,5% στην περίπτωση που έχει παντρευτεί, ενώ μόλις 1,1% στην περίπτωση που δεν έχει παντρευτεί ποτέ.



Στο γράφημα αυτό δεν βλέπουμε κάποια σημαντική διαφοροποίηση στην εμφάνιση εγκεφαλικού επεισοδίου αναφορικά με τους τύπους επαγγέλματος private, self-employed και government job. Σημαντικά χαμηλό ποσοστό παρουσιάζει το επάγγελμα children (stay at home parent ή επάγγελμα που αφορά παιδιά).



Και σε αυτό το γράφημα η συσχέτιση εμφάνισης εγκεφαλικού με τον τύπο κατοικίας μοιάζει να μην υπάρχει.

-Για τα διαγράμματα χρησιμοποιήθηκαν οι βιβλιοθήκες matplotlib και seaborn.

```
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns
```

#### B.

\*Από τη δημιουργία των γραφημάτων έχουμε δει ότι υπάρχει μονό ένα row με την τιμή "Other" στην στήλη genre, κι επειδή η ύπαρξη του θα δράσει αρνητικά στο μοντέλο μας, την αφαιρούμε από το dataset.

#### 1. Αφαίρεση Στήλης

Έχοντας χρησιμοποιήσει την συνάρτηση info() στο προηγούμενο ερώτημα, μπορούμε να εξάγουμε την απαραίτητη πληροφορία για να εντοπίσουμε τα γνωρίσματα στα οποία μπορεί να υπάρχουν missing values (empty cells, wrong data).

Παρατηρούμε ότι η στήλη bmi έχει 5109-4908= 201 missing values, συνεπώς είναι μία από τις υποψήφιες προς αφαίρεση στήλες.

Επειδή είναι δυνατό να έχουμε missing values που δεν είναι απαραίτητα NaN, έτσι ώστε να τα εντοπίσει η info(), π.χ. στην περίπτωση των κατηγορικών δεδομένων, χρησιμοποιούμε την συνάρτηση unique(), έτσι ώστε να δούμε αν σε κάποια άλλη στήλη υπάρχουν τιμές όπου συμβολίζουν την απουσία πληροφορίας.

#### Αποτελέσματα:

```
smoking_status
['formerly smoked' 'never smoked' 'smokes' 'Unknown']
```

Παρατηρούμε ότι η στήλη smoking\_status περιέχει εγγραφές με την τιμή "Unknown", και χρησιμοποιώντας την value\_counts() σε αυτή, βλέπουμε ότι το σύνολο των "προβληματικών" εγγραφών είναι 1544.

never smoked	1892
Unknown	1544
formerly smoked	885
smokes	789

Άρα, η στήλη smoking\_status είναι η δεύτερη υποψήφια προς αφαίρεση.

Αφαιρούμε κάθε στήλη με την αντίστοιχη εντολή: df\_noBMI=df.drop(['bmi'], axis = 1) # Remove column 'bmi' df\_noSmoke=df.drop(['smoking\_status'], axis = 1) # Remove column 'smoking\_status'

#### 2. Συμπληρώστε τις τιμές με το μέσο όρο των στοιχείων της στήλης

Αρχικά, δημιουργούμε ένα νέο dataframe, το dfB, αντίγραφο του αρχικού, και δουλεύουμε σε αυτό για το ερώτημα B, ώστε να κρατήσουμε το αρχικό df στην αρχική του κατάσταση.

Για την στήλη bmi χρησιμοποιούμε την συνάρτηση mean(), για να υπολογίσουμε τον μέσο όρο των αριθμητικών της τιμών, και την συνάρτηση fillna(), με ορίσματα τον μέσο όρο που υπολογίσαμε και την παράμετρο inplace = True, έτσι ώστε η αλλαγή να γίνει στο ίδιο το dataframe (dfB) που καλεί την συνάρτηση.

Καλώντας πάλι την info(), παρατηρούμε ότι οι missing values στην στήλη bmi έχουν συμπληρωθεί.

```
Column
                        Non-Null Count
                                        Dtype
 0
                                        int64
     id
                        5109 non-null
    gender
                        5109 non-null
                                        object
2
                                        float64
    age
                        5109 non-null
3
                                        int64
    hypertension
                        5109 non-null
    heart disease
                        5109 non-null
                                        int64
 5
    ever married
                        5109 non-null
                                        object
 6
         type
     work
                        5109 non-null
                                        object
    Residence_type
                        5109 non-null
                                        object
 8
    avg glucose level 5109 non-null
                                        float64
 9
                        5109 non-null
                                        float64
    bmi
10
                        5109 non-null
                                        object
   smoking status
                        5109 non-null
                                        int64
    stroke
dtypes: float64(3), int64(4), object(5)
memory usage: 518.9+ KB
None
```

Στην περίπτωση της στήλης smoking\_status, δεν μπορούμε να πάρουμε τον μέσο όρο των τιμών, καθώς τα δεδομένα είναι κατηγορικά. Αντί αυτού, θα αντικαταστήσουμε τις "Unknown" τιμές με την πιο συχνή τιμή αυτής της στήλης. Χρησιμοποιούμε πάλι την value\_counts() σε συνδυασμό με την idxmax(), έτσι ώστε να μας επιστραφεί η τιμή με την υψηλότερη συχνότητα στην smoking\_status, για να κάνουμε την αντικατάσταση.

```
['formerly smoked' 'never smoked' 'smokes']
```

#### 3. Συμπληρώστε τις τιμές χρησιμοποιώντας Linear Regression

Δημιουργούμε ένα αντίγραφο του αρχικού dataframe, (dfB3) πάνω στο οποίο θα δουλέψουμε για αυτό το ερώτημα. Για το Linear Regression μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μόνο αριθμητικά δεδομένα, συνεπώς, για να διατηρήσουμε την πληροφορία που μας παρέχουν τα κατηγορικά δεδομένα, θα τα μετατρέψουμε σε αριθμητικά. Επειδή το label encoding (ή αλλιώς integer encoding) τείνει να υποθέτει ότι υπάρχουν συσχετίσεις μεταξύ των levels του κατηγορικού γνωρίσματος, βάσει των αριθμητικών τιμών που τους έχουν αποδοθεί, θα χρησιμοποιήσουμε το one hot encoding για όσα γνωρίσματα έχουν περισσότερες από 2 κλάσεις.

Χρησιμοποιούμε την συνάρτηση get\_dummies(), της βιβλιοθήκης pandas, για να δημιουργήσουμε τις νέες στήλες που θα αντιστοιχούν σε κάθε level ενός κατηγορικού γνωρίσματος και στη συνέχεια, με την συνάρτηση concat(), τις προσθέτουμε στο dataframe. Τέλος, αφαιρούμε την αρχική στήλη του κατηγορικού γνωρίσματος και μία από τις dummy στήλες, για να αποφύγουμε το "dummy variable trap". Αποφασίσαμε η έξτρα στήλη που θα αφαιρέσουμε να είναι αυτή με τα λιγότερα '1', καθώς τέτοιες στήλες δεν βοηθούν το μοντέλο μας. Ακολουθούμε αυτή την διαδικασία για την στήλη work\_type του dataset, αλλά όχι για το γνώρισμα smoking\_status, καθώς περιέχει κενά cells και δεν θα το χρησιμοποιήσουμε για την εκπαίδευση του μοντέλου για τη συμπλήρωση των κενών της bmi.

Το επόμενο βήμα, μετά την κωδικοποίηση των κατηγορικών γνωρισμάτων, είναι ο διαχωρισμός του dataset σε training set και testing set. Αρχικά, αφαιρούμε από το dfB3 όλες τις γραμμές όπου έχουν

NaN τιμές για το γνώρισμα bmi και έχουμε το dfB3\_clean\_bmi. Τις κρατάμε σε ένα άλλο dataframe, dfB3\_null\_bmi, γιατί είναι αυτές που θα συμπληρώσουμε με το μοντέλο μας στη συνέχεια. Για τα training και test sets θα χρησιμοποιήσουμε το dfB3\_clean\_bmi. Από το dfB3\_clean\_bmi dataframe, ορίζουμε ποιες στήλες θα αντιστοιχούν στις ανεξάρτητες μεταβλητές και ποια θα είναι η target μεταβλητή.

Και ο διαχωρισμός των δεδομένων σε train και test sets:

```
|
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(x_data, y_data ,test_size = 0.25, random_state=111, shuffle=True)
```

Έπειτα, θα κάνουμε fitting του linear regression μοντέλου στα training δεδομένα μας και θα το δοκιμάσουμε στο test set.

```
lm = LinearRegression()
model = lm.fit(X_train, y_train) Κατόπιν, μέσω του μοντέλου που δημιουργήσαμε,
predictions = lm.predict(X_test) υπολογίζουμε τις τιμές που λείπουν από τη στήλη bmi,
τις συμπληρώνουμε στο dfB3_null_bmi και το ενώνουμε με το dfB3_clean_bmi στο dfB3_fin_a.
```

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία και για την συμπλήρωση των "Unknown" τιμών της στήλης smoking\_status και αποθηκεύουμε τα τελικά αποτελέσματα στο dfB3\_fin\_b. Η μόνη διαφοροποίηση είναι ότι το smoking\_status γνώρισμα ήταν κατηγορικό, οπότε εφαρμόσαμε σε αυτό Label encoding, για να το φέρουμε σε αριθμητική μορφή. Προτιμήσαμε το label encoding, για να έχουμε μία target variable, και όχι 3.

#### Label Encoding:

```
le = preprocessing.LabelEncoder()
dfB3_clean_smoke['smoking_status'] = le.fit_transform(dfB3_clean_smoke.smoking_status.values)
```

Τέλος, θα ενώσουμε το dfB3\_fin\_a με τη στήλη smoking\_status του dfB3\_fin\_b, χρησιμοποιώντας ένα inner join, βάσει του id, και θα αποθηκεύσουμε το αποτέλεσμα στο dataframe dfB3\_final.

#### 4. Εφαρμόστε k-Nearest Neighbors για να συμπληρώσετε τις τιμές.

Για αυτό το ερώτημα, η προεπεξεργασία των δεδομένων είναι η ίδια με του προηγούμενου υποερωτήματος.

Για τη δημιουργία των δύο μοντέλων KNN (ένα για την συμπλήρωση των κενών στην στήλη bmi και ένα για την αντικατάσταση των "Unknown" τιμών στην στήλη smoking\_status) χρησιμοποιήσαμε από την sklearn.model\_selection την GridSearchCV, δίνοντας ως παραμέτρους την KneighborsRegressor() και μία ακόμα παράμετρο, η οποία υποδηλώνει ένα range για το πλήθος των

κοντινότερων γειτόνων που επιθυμούμε, έτσι ώστε να βρεθεί το βέλτιστο Κ και να έχουμε όσο το δυνατόν καλύτερη κατηγοριοποίηση.

```
parameters = {"n_neighbors": range(1, 50)}
gridsearch = GridSearchCV(KNeighborsRegressor(), parameters)
gridsearch.fit(X_train, y_train) #the training set we created in the last subquestion
```

Έχοντας φτιάξει τα δύο μοντέλα KNN, υπολογίζουμε τα missing values μέσω αυτών και εκτελώντας τις ίδιες ενέργειες σύνδεσης και σύνθεσης dataframes με το προηγούμενο υποερώτημα, καταλήγουμε στο τελικό αποτέλεσμα, στο dfB4\_final.

Γ. Για τα νέα μητρώα που προκύπτουν στο υποερώτημα Β, να προβλέψετε αν ένας ασθενής είναι επιρρεπής ή όχι να πάθει εγκεφαλικό χρησιμοποιώντας Random Forest χωρίζοντας το dataset σε training-test με αναλογία 75%-25% και να μετρήσετε την απόδοσή του μοντέλου σας χρησιμοποιώντας τις μετρικές f1 score, precision και recall. Παραθέστε τα ευρήματα σας σχετικά με το πόσο επηρεάστηκε η ποιότητα της κατηγοριοποίησης. Στη συνέχεια, προσπαθήστε να βελτιώσετε τα αποτελέσματά σας πειραματιζόμενοι με τις παραμέτρους εισόδου.

Τα dataframes που προέκυψαν από την προεπεξεργασία του ερωτήματος Β, με τα οποία θα δουλέψουμε σε αυτό το ερώτημα είναι:

- i. dfB1
- ii. dfB2
- iii. dfB3 final
- iv. dfB4\_final

Για να μπορέσουμε να δώσουμε στην είσοδο του μοντέλου random forest τα dataframes από τα υποερωτήματα B1 και B2, είναι απαραίτητο να τα επεξεργαστούμε και να μετατρέψουμε όλα τα attributes σε αριθμητικά, καθώς μέχρι τώρα δεν είχε χρειαστεί.

Χρησιμοποιούμε και πάλι label encoding και one hot encoding για να φέρουμε τα dataframes σε αποδεκτή από το μοντέλο μορφή. Για το dfB1, μετατρέπουμε τις ίδιες στήλες που μετατρέψαμε και στο ερώτημα B3. Για το dfB2 θα κάνουμε one hot στα ίδια γνωρίσματα με το dfB1 και label encoding στο γνώρισμα smoking\_status για να υπάρχει συνέπεια με τα υπόλοιπα dataframes.

Για το μοντέλο random forest χρησιμοποιήσαμε την συνάρτηση RandomForestClassifier από την sklearn.ensemble. Η αρχική παραμετροποίηση που εφαρμόσαμε ήταν να θέσουμε το πλήθος των estimators σε 30 και το criterion ως εντροπία. Επιπλέον, επειδή το dataset που έχουμε είναι unbalanced, αφού στο το target γνώρισμα stroke, το 95,1% των records ανήκουν στην κλάση 0 , ενώ, μόλις το 4,9% στην 1. Κάτι τέτοιο θα ανάγκαζε το μοντέλο μας να προβλέπει πολύ πιο συχνά ότι κάποιος δεν είναι επιρρεπής σε εγκεφαλικό επεισόδιο , με την πρόβλεψη εμφάνισης εγκεφαλικού να είναι πολύ πιο "δύσκολη". Συνεπώς, για να μπορέσει το μοντέλο μας να διαχειριστεί αυτό το dataset, θα του αποδόσουμε βάρη στις κλάσεις 0 και 1. Το βάρος για κάθε κλάση δίνεται από τον τύπο:  $w_j$ =num\_of\_samples/(num\_of\_classes \* num\_of\_samples<sub>j</sub>), για την κλάση j. Θα χρησιμοποιήσουμε τις μετρικές f1 score, precision και recall για να αξιολογήσουμε το μοντέλο μας.

#### F1 score

To f1 score μπορούμε να το θεωρήσουμε ως το weighted average των precision και recall. Η συμμετοχή των precision και recall στο f1 score είναι ισότιμη.

#### Τύπος:

F1 = 2\*(precision \* recall)/(precision + recall)

Best value: 1 Worst value: 0

#### Precision

Το precision είναι ο αναλογία tp/(tp +fp), όπου tp είναι το πλήθος των αληθώς θετικών τιμών και fp είναι το πλήθος των ψευδώς θετικών τιμών. Το precision, δηλαδή, αφορά την ικανότητα του κατηγοριοποιητή να μην κατηγοριοποιεί ως θετικό ένα δείγμα που είναι αρνητικό.

Best value: 1 Worst value: 0

#### Recall

Το recall είναι η αναλογία tp / (tp + fn), όπου tp είναι το πλήθος των αληθώς θετικών και fn το πλήθος των ψευδώς αρνητικών. Το recall είναι δηλαδή η ικανότητα του κατηγοριοποιητή να βρίσκει όλα τα θετικά δείγματα.

Best value: 1 Worst value: 0

Τα πρώτα μας αποτελέσματά ήταν, για 50 estimators:

```
On dfB1
Training Accuracy is: 0.9966066301226834
Testing Accuracy is: 0.9381846635367762
fl score: 0.5193086866474635
Precision: 0.5676010301109351
Recall: 0.5163627863487611
On dfB2
Training Accuracy is: 0.9973897154789872
Testing Accuracy is: 0.9420970266040689
fl score: 0.48509266720386784
Precision: 0.47289866457187746
Recall: 0.49793217535153017
On dfB3
Training Accuracy is: 0.9973897154789872
fl score: 0.48571428571428577
Precision: 0.4725920125293657
Recall: 0.4995860927152318
Training Accuracy is: 0.998172800835291
Testing Accuracy is: 0.9436619718309859
fl score: 0.48550724637681164
Precision: 0.4725705329153605
Recall: 0.4991721854304636
```

Σκεφτήκαμε για κάθε ένα από τα παραπάνω dataframes να τρέξουμε το μοντέλο random forest και να δοκιμάσουμε διάφορες παραμετροποιήσεις.

Για να επηρεάσουμε τις μετρικές θα δοκιμάσουμε να "παίξουμε" και με τις υπόλοιπες παραμέτρους του RandomForestClassifier, όπως max\_features (μέγιστος αριθμός features που μπορεί να έχει ο random forest σε ένα δέντρο ) και max\_depth (το πιο μακρύ μονοπάτι στο δέντρο, από τη ρίζα στα φύλλα ). Θα επιλέξουμε n\_estimators = 50.

Οι μέγιστες τιμές μετρικών για κάθε dataframe είναι:

	dfB1	dfB2	dfB3	dfB4
F1 score	0.509	0.511	0.519	0.517
Precision	0.553	0.554	0.555	0.554
Recall	0.738	0.739	0.735	0.734
max_features	sqrt	sqrt	log2	sqrt
max_length	3	4	2	2

<sup>\*</sup>Θα συμπεριλάβουμε κι ένα αρχείο txt που θα περιέχει και τις υπόλοιπες τιμές των μετρικών, για άλλες τιμές παραμέτρων.

Παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα scores που επιτυγχάνουμε είναι από τα dataframes dfB2 (means) και dfB3 (linear regression).

Η εφαρμογή μας αφορά τον έλεγχο του κατά πόσο ένας ασθενής με κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά είναι επιρρεπής στο να πάθει εγκεφαλικό. Θα προτιμούσαμε δηλαδή να υπολογίζουμε περισσότερα false positives, και να δράσουμε προληπτικά ,ώστε να λειτουργήσουμε προληπτικά για την περίπτωση εγκεφαλικού επεισοδίου, παρά να έχουμε περισσότερα false negatives και να αμεληθούν περιστατικά ασθενών που να έχουν την ανάγκη για συγκεκριμένη φροντίδα. Συνεπώς, η μετρική που θα θέλαμε να μεγιστοποιήσουμε είναι το recall, καθώς μας δείχνει πόσα από τα positives έχουν επιστραφεί και επιλέγουμε ως παραμέτρους max\_features=sqrt και max\_depth=4, εκπαιδεύοντας με το μοντέλο με το dfB2.

# Οι βιβλιοθήκες που χρησιμοποιήθηκαν και συγκεκριμένες συναρτήσεις:

pandas as pd matplotlib.pyplot as plt seaborn as sns re **numpy** as np

#### sklearn:

- sklearn.model\_selection import train\_test\_split
- sklearn.linear\_model import LinearRegression
- sklearn import preprocessing
- sklearn.neighbors import KNeighborsRegressor
- math import sqrt
- sklearn.model\_selection import GridSearchCV
- sklearn.tree import DecisionTreeClassifier, export\_graphviz
- sklearn.ensemble import RandomForestClassifier
- sklearn.metrics import accuracy\_score, f1\_score, precision\_score, recall\_score,mean\_squared\_error